

■ KONSTANDINOS KAWAFIS

ΙΘΑΚΗ

Σα βρεις στον πηγαϊμό για την Ιθάκη,
να εύχεται νάναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μόν’ η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεται νάναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωιά να είναι
που με τι ευχαρίστησι, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοειδωμένους·
να σταματήσεις σ’ εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλές πραγμάτειες ν’ αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κ’ έβενους,
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά·
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ’ τους σπουδασμένους.

Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί είν’ ο προορισμός σου.

---

przełożył MICHAŁ BZINKOWSKI

ITAKA

Gdy wyruszasz w podróż do Itaki,
miej nadzieję, że droga będzie długa,
pełna przygód, pełna doznań,
Lajstrygonów i Cyklopów,
gniewnego Posejdona nie bój się,
takich rzeczy nie spotkasz nigdy na swej drodze,
jeśli twa myśl pozostanie wzniosła, jeśli niezwykle
wzruszenie dotknie twej duszy i twego ciała.
Lajstrygonów i Cyklopów,
gniewnego Posejdona nie spotkasz,
jeśli nie dźwigasz ich w swej duszy,
jeśli twa dusza nie stawia ich przed tobą.

Miej nadzieję, że droga będzie długa.
Niech będzie wiele letnich poranków,
gdy – z jaką przyjemnością, z jaką radością –
wkrocysz do portów pierwszy raz widzianych;
zatrzymaj się przy fenickich straganach,
i kup piękne towary,
masę perłową i korale, bursztyn i heban
i zmysłowe perfumy wszelkiego rodzaju,
tak wiele zmysłowych perfum, jak tylko możesz;
odwiedź wiele miast egipskich,
by uczyć się i uczyć od tych, którzy wiedzą.

Zawsze miej przed oczyma Itakę.
Dotarcie tam jest twoim celem.

Αλλά μη βιάζεις το ταξείδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει·
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξείδι.
Χωρίς αυτήν δεν θάβγαίνες στον δρόμο.
Αλλά δεν έχει να σε δώσει πια.

Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες η Ιθάκες τι σημαίνουν.

(1911)

Nie spiesz się jednak z podróżą.
Lepiej niech trwa wiele lat,
byś już jako starzec przybił do wyspy,
bogaty we wszystko, co zyskałeś w drodze,
nie oczekując, że Itaka obdarzy cię bogactwem.

Itaka dała ci piękną podróż.
Bez niej nie wyruszylibyś w drogę.
Ale nie może ci już nic więcej dać.

Nawet jeśli znajdujesz ją ubogą, Itaka cię nie oszukała.
Tak mądry, jak się stałeś, z takim doświadczeniem
pewnie już rozumiałeś, co znaczą Itaki.

KONSTANDINOS KAWAFIS

ΔΕΥΤΕΡΑ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Dante, *Inferno*, Canto XXVI
Tennyson, *Ulysses*

Οδύσσεια δευτέρα και μεγάλη,
της πρώτης μείζων ίσως. Αλλά φευ
άνευ Ομήρου, άνευ εξαμέτρων.

Ήτο μικρόν το πατρικόν του δώμα,
ήτο μικρόν το πατρικόν του άστου,
και όλη του η Ιθάκη ήτο μικρά.

Του Τηλεμάχου η στοργή, η πίστις
της Πηνελόπης, του πατρός το γήρας,
οι παλαιοί του φίλοι, του λαού
του αφοσιωμένου η αγάπη,
η ευτυχής ανάπαυσις του οίκου
εισήλθον ως ακτίνες της χαράς
εις την καρδίαν του θαλασσοπόρου.

Και ως ακτίνες έδυσαν.

Η δίψα
εξύπνησεν εντός του της θαλάσσης.
Εμίσει τον αέρα της ξηράς.
Τον ύπνον του ετάραττον την νύκτα
της Εσπερίας τα φαντάσματα.
Η νοσταλγία τον κατέλαβε
των ταξιδίων, και των πρωινών

przełożył MICHAŁ BZINKOWSKI

DRUGA ODYSEJA

Dante, *Inferno*, Canto XXVI
Tennyson, *Ulysses*

Odyseja druga i wielka,
może większa od pierwszej. Lecz niestety
bez Homera, bez heksametrów

Mały był jego ojczysty dom,
Małe było jego ojczyste miasto,
i cała Itaka była mała.

Uczucie Telemacha, wierność
Penelopy, starość ojca,
dawni przyjaciele, umiłowanie
oddanego ludu,
szczęśliwy odpoczynek w domu
weszły niczym promienie radości
do serca żeglarza.

I niczym promienie zgasły.

Pragnienie
morza zbudziło się w nim.
Nienawidził lądowego powietrza.
Jego sen burzyły nocą
duchy Zachodu.
Ogarnęła go nostalgia
za podróżami i porankami,

αφίξεων εις τους λιμένας όπου,
με τί χαράν, πρώτην φοράν εμβαίνεις.

Του Τηλεμάχου την στοργήν, την πίστιν
της Πηνελόπης, του πατρός το γήρας,
τους παλαιούς του φίλους, του λαού
του αφοσιωμένου την αγάπην,
και την ειρήνην και ανάπασιν
του οίκου εβαρύνθη.
Κ' έφυγεν.

Ότε δε της Ιθάκης αι ακταί
ελιποθύμουν βαθμηδόν εμπρός του
κι έπλεε προς δυσμάς πλησίστιος,
προς Ίβηρας, προς Ηρακλείους στήλας, –
μακράν παντός Αχαϊκού πελάγους, –
ησθάνθη ότι έζη πάλιν, ότι
απέβαλλε τα επαχθή δεσμά
γνωστών πραγμάτων και οικιακών.
Και η τυχοδιώκτις του καρδιά
ηυφραίνετο ψυχρώς, κενή αγάπης.

(1894)

gdy przybijasz do portów, do których,
z jaką radością, po raz pierwszy wkraczasz.

Uczuciem Telemacha, wiernością
Penelopy, starością ojca,
dawnymi przyjaciółmi, umiłowaniam
oddanego ludu,
spokojem i odpoczynkiem
w domu znużył się.
I wyruszył.

Gdy brzegi Itaki
nikły mu z wolna przed oczyma
i ku zachodowi płynął przy pełnych żaglach,
ku Iberyjskiemu półwypowi, ku słupom Heraklesa –
daleko od całego Morza Egejskiego –
poczuł, że znów żyje, że
zrzucił uciążliwe więzy
rzeczy znanych i znajomych.
A jego żądne przygód serce
radowało się chłodno, wyzute z miłości.